

Séta az IBSEN Házban

Átadták Békés megye új kulturális színterét

Norvég–magyar ünnepi műsorral nyitotta meg kapuit szeptember 23-án Békés megye vadonatúj összművészeti színtere, az IBSEN Ház. A Norvég Alap 595 millió forintos támogatásából, illetve a Békés Megyei Önkormányzat 105 millió forintos saját forrásából (melynek felét az EU Önerő Alap biztosította) megszülető intézményben helyet kap a kultúra minden területe: a közművelődési, kulturális, színházi, bábszínházi, népművészeti funkciók, de az oktatás, a civil szervezetek, valamint a komolyzene is otthonra talál. Ezenkívül gasztronómiai élmények is várják a kulturakedvelőket. Mindezek mellett az IBSEN Ház a nagyközönség felé nyitott találkozási hely lesz, és jelentős helyi kulturális rendezvényeknek is otthont ad majd. A Békéscsaba talán legszebb részén, az egykori közgazdasági szakközépiskola helyén létrejött, a sétálóutca-ra nyíló épületet ünnepélyes szalagátvágással Farkas Zoltán, a Békés Megyei Közgyűlés elnöke, valamint Siri Ellen Sletner norvég nagykövet adta át és állította ezzel a Békésben élők szolgálatába.

CIKK AZ 5. OLDALON →

Németh Zsolt külügyi államtitkár, Farkas Zoltán megyei elnök, Siri Ellen Sletner norvég nagykövet, Domokos László, az Állami Számvevőszék elnöke és Rónaszéki Gábor VÁTI-igazgató vágta át a szalagot

Elbúcsúzott a negyvenfős képviselő-testület

Fontos döntések az utolsó közgyűlésen is

A 2006–2010 közötti időszakra megválasztott megyei képviselők utolsó közgyűlésüket tartották szeptemberben. A megye erősíteni kívánja a kapcsolatokat Arad megyével, ismét csatlakozott a Bursa Hungarica felsőoktatási ösztöndíj-pályázathoz, és ki nyilvánította: nem mond le az M44-es gyorsforgalmi útról.

mint intézményi fejlesztések megvalósítása. Farkas Zoltán példaként a Norvég Alapból elnyert összegből elkészült IBSEN Háza, a Békés Megyei Pándy Kálmán Kórház

működéséhez szükséges patológia megépítését, továbbá a három megyei közoktatási intézménynél a kollégiumi és iskolaépületek felújítását, korszerűsítését említette. Ezek

mellett az Összefogás megyéje program keretében valósult meg az „Otthonunk Békés Megye” címet viselő megyejárás.

FOLYTATÁS A 3. OLDALON →

Az ülés kezdetén Farkas Zoltán, a megyegyűlés elnöke rövid összefoglalást adott az elmúlt négy évről. Mint elmondta, 2006-ban úgy tűnt, hogy az akkori kormányzat törekvéseinek megfelelően csökkenni fog a megyék szerepe, míg a kistérségek erősödni fognak. Ebben a kedvezőtlen helyzetben nem is lehetett más a megyei önkormányzat célja, mint a működőképesség megőrzése, vala-

Néptánc és zakuszká

A híres Nyisztor György Hagyományörző Táncegyüttes is fellépett a megyejárás szeptember 10-i, méhkeréki állomásán. Magyarország egyetlen román többségű településén a helyiek egyebek mellett zakuszkával is készültek a rendezvényre.

– Úgy mondjuk, a megyejárásokon bemutatkoznak a települések. Méhkerék azonban persze nemcsak Békés megyében, de Magyarországon, sőt országhatáron túl sem szorul bemutatásra, hiszen a

megyeházán résztvevőinek a Bükarestbe utazott *Martyin Tivadar* polgármester üdvözlését – a házigazda, *Radics János* tanácsnok is kitért arra, hogy az együttes különlegesen fontos szerepet tölt be a település tör-

Méhkerék ma az egyetlen román többségű település Magyarországon. 1960-ban a lakosságnak még közel 96 százaléka volt román anyanyelvű, és a 2001-es népszámláláskor született adatokat alapul véve ez az arány ma is hetven százalék körüli – így az utcán teljesen természetes, hogy az emberek ezen a nyelven beszélgetnek egymással vagy köszönnek rá a másikkra.

nak nevezte, és a megye meg is ismerkedhetett a fiatal generációval, hiszen még plusz széksort is fel kellett állítani azért, hogy a helyi gyerekek beférjenek a kulturális műsorokra, azaz a Jókai színház művészeinek *Játsszunk együtt!* című, illetve a színtanházak zenés előadására.

Ezzel párhuzamosan, igaz, kevesebb zenével, de ugyancsak hasznosan telt az idő a soron kívüli képviselő-testü-

Békés megye térképe megtelt a látogatók kézjegyével

Nyisztor György Hagyományörző Táncegyüttes már több mint hatvan esztendeje ejti ámulatba a néptánc- és népzene-szerető közönséget – mondta el köszöntőjében *Tolnai Péter* a megyejárás szeptember 10-i állomásán, Méhkeréken. De nemcsak a Békés Megyei Közgyűlés alelnöke, hanem – miután átadta a me-

ténetében és életében, hiszen ennek köszönhetően tudott az itt élő románság integrálódni a magyarországi kulturális élet vérkeringésébe. Ráadásul a méhkeréki néptáncosok fel is léptek ezen a napon a község művelődési házában, így tudásukról és tehetségükről a megyejáráson is bárki meggyőződhetett.

A kétezer-kétszáz lelkes község lakóinak többsége a hetvenes évektől kezdett el földias primőr zölkségek termesztésével foglalkozni, és Radics János szerint elsősorban az itt élők szorgalmának köszönhető, hogy a falu ma már nem nevezhető elmáradott településnek. Méhkerék népességmegtartó erejét is jó-

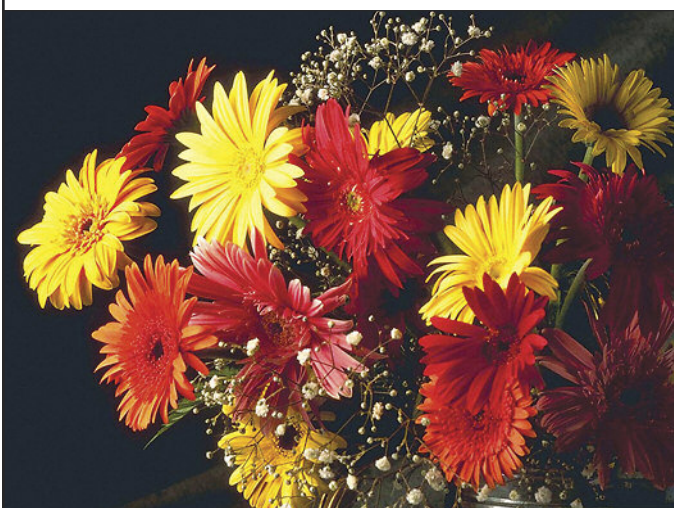
leti ülésen, ahol a megyei és a települési önkormányzat munkája, tervei és közös gondjai kerültek terítékre. És míg a megye a Munkácsy múzeumba szóló harminc belépővel ajándékozta meg a testületet, addig a helyiek gravírozott tollal és saját maguk által készített, házi zakuszkával lepték meg a vendégeket.

Köszöntjük az időseket!

„Ülj le közénk és mesélj. / Mondd el, mit szoktál, bár mi nem feledjük, / mesélj arról, hogy itt vagy velünk együtt” – üdvözölte Thomas Mann a harmincas évek derekán József Attila. Költőnk kérés formájába csomagolt köszöntője azonban nemcsak a kiváló írónak, hanem az idős Mann bölcsességének, élettapasztalatának is szólt. Az idősök világnapján mi sem kérhetünk mást szüleinktől, nagyszüleinktől, csak ezt: üljenek le közénk és meséljenek – hogy adják át azt a tudást, amit ők már a magukénak mondhatnak, és mindazt a tapasztalatot, ami az arcukon is megannyi nyomot hagyott az évek során.

A Föld számtalan országában 1991 óta minden október elseje a hatvan éven felüliekről szól, ezen a napon nekik mondunk köszönetet. Köszönetet nemcsak azért, mert meséltek és mesélnek nekünk, hanem szeretetükért és gondoskodásukért is. Törődésüket pedig ajándékok helyett egy-egy kedves szóval, odafigyeléssel hálálhatjuk meg, és azzal, ha nem felejtjük el, hogy egy év legrosszabb esetében is legalább 365 napból áll, ezért ne csak október elsején merjük elmondani nekik: köszönjük!

A megye szerepe

Rovatunkban időről időre közéleti szereplők szólalnak meg a megye szerepéről, jövőjéről, jelentőségéről. Most Babák Mihályt, Szarvas polgármesterét és Hamza Zoltánt, Békésszentandrás polgármesterét kérdeztük.

A lakosok megismerhették a megyét

– Nagyon fontosnak tartom a megyét, a megyei közgyűlést a szarvasiak életében is. Azért fontos, mert integráló erejével hozzájárul a Békés megyei identitástudat kialakulásához, és segítségével kialakulhat a Békés megyeiek közössége. Ennek az a jelentősége, hogy együtt, egységesen fellépve sokkal eredményesebbek lehetünk, mint külön-külön – kezdte nyilatkozatát *Babák Mihály*.

Szarvas polgármestere kifejtette, az elmúlt években sikerült elérni, többek között a rendszeresen megjelenő információ kiadvánnyal, a megyejárással, hogy az itt élők megismerkedhessenek a megyei közgyűléssel, annak feladataival és természetesen a

megye által működtetett intézményekkel is. Az érdeklődők megismerkedhettek azokkal a koncepciókkal, amelyek segítségével lehetőség nyílik a megyének a felzárkózására. Ilyen lehetőség a közös piacra jutás, az egységes megjele-

nés az internet segítségével. Az is nagyon fontos, hogy együtt hallathatjuk a hangunkat például az M44-es út megépítésével kapcsolatban. Ez talán a megye egyik legfontosabb feladata. Amíg ennyire nehezen megközelíthető a megye, addig nehezen jönnek a munkahelyteremtő befektetők.

– Hangsúlyosnak tartom a határ menti együttműködést – hallhattuk Babák Mihálytól –, fontos, hogy ennek minden lehetőségét, akár az unió keretein belül is, ki tudjuk használni. A kormányzat tervei szerint megerősíti a megyerendszert, ez mind az itt lakók, mind az önkormányzatok szempontjából jelentős előrelépés lesz.

Továbbra is partnerségben

– Megyepárti vagyok, és a háromszintű: települési, megyei és országos közigazgatást tartom ideálisnak – kezdte mondandóját *Hamza Zoltán*, Békésszentandrás polgármestere. – A megyei szint Szent István óta bizonyította létjogosultságát; amikor mesterségesen bevezették a regionális szintet, az nem vált be. Tíz éve dolgozom a megyei közgyűlésben, megtapasztalhattam azt is, amikor a megye vezetése csak a kötelező feladatait, azaz az intézmények működtetését látta el, a településeket pedig gondjaikkal magukra hagyta. Négy éve a megye új vezetése fölállalta a települések összefogását, például a felszíni csapadékvíz elvezetése érdekében több

város, község összefogását koordinálta. A közös gázbeszerzésben mintegy félszáz települési önkormányzat és a megye több intézménye vesz részt, a közös beszerzés eredményeként legalább húsz százalékot takarítunk meg a gáz árában.

Hamza Zoltán szerint a megyének a jövőben is ezt az irányt kell követnie, föl kell vállalnia a koordinátori, gesztori tevékenységet. A megyei fejlesztési feladatok nem tesztálhatók át más szintre. A régiókban a megyék egymással rivalizáltak, ott csak politikai döntések születtek. A gazdaság élénkítése, az úthálózat fejlesztése, munkahelyek teremtetése számunkra a legfontosabb, azért nekünk is ten-

nünk kell, és az arról való döntés pedig minket illet meg. Ezekről a fejlesztésekről ne a régió szintjén határozzanak! Az alulról jövő kezdeményezések támogatása megyegyezik az Európai Unió irányelveivel is.

Elbúcsúzott a negyvenfős képviselő-testület

Fontos döntések az utolsó közgyűlésen is

FOLYTATÁS AZ 1. OLDALRÓL →

A megye és intézményeinek vezetése 2008 márciusától mind a 75 települést végigjárta, találkozott az ott élőkkel, egyeztetett a fejlesztési elképzeléseket és a közös együttműködés lehetőségeit.

Összességében Domokos László korábbi elnök nevében is köszönetet mondott a képviselőknek az elmúlt négy év közösen elvégzett munkájáért, a jó együttműködésért és értékes kritikákért.

Mezőhegyes megköszönte a segítségnyújtást

A képviselők tájékoztatást kaptak a Mezőhegyesen történt viharok utáni felújítási munkákról. Mint ismert és lapunk is megírta, Békés Megye Képviselő-testülete június 25-i közgyűlésén rendeltetett arról, hogy 1 156 960 Ft-tal támogatja a június 18-án Mezőhegyesen történt jégvihar okozta károk kijavítását. A pénzt a képviselők adták össze saját tiszteletdíjuk terhére. A felajánlott összegből a Harruckern János Közoktatási Intézmény szakembereinek és diákjainak közreműködésével, összesen 15 személy segítségével, 1600 munkórán belül teljeskörűen felújították a Kiskatonák tere 3. szám alatt található, hatlakásos társasház tetőszerkezetét. A munkáért Mezőhegyes polgármestere levélben mon-

kormányzat – köztük a megyei is – ajánlott fel pénzbeli és építőanyagbeli segítséget.

Erősödő kapcsolatok Arad megyével

A jövőben még inkább igyekszik erősíteni a határ menti kapcsolatait Békés megye. Ennek érdekében nemzetközi együttműködést sürget az uniós források könnyebb leírásáért, és megalapítja a Békés–Arad Európai Területi Együttműködési Csoportosulást (EGTC), amely a határon átnyúló együttműködés egységes európai struktúrájának kidolgozását jelenti, segítve az érintett önkormányzatok érdemi együttműködését. Az együttműködés közös fejlesztési projekteket jelenthet például az infrastruktúra-fejlesztés, az egészségügy, a közlekedésfejlesztés, a környezetvédelem, az oktatás, a mezőgazdaság, a turisztika, a kutatás-fejlesztés területein, melyekhez európai uniós pénzek is pályázhatók, továbbá célja a kapcsolatépítés, tapasztalatcsere, a térségi lobbizás és marketing is.

A Békés–Arad EGTC megalakításának szakmai előkészítését a Békés Megyei Önkormányzati Hivatal biztosítja, és az aradi fél is szorgalmazza.

Tóth Imre képviselő a napirendi pontnál elmondta, hogy megítélése szerint a Békés

Emlékerezzel és Békés megye történetét összefoglaló kis könyvvel köszönte meg képviselőtársai munkáját a megyei elnök

kas Zoltán elnök elmondása szerint ez a közeljövőben meg fog történni.

Rövidesen épülhet az expóközpont

A második fordulóban is támogatásban részesült a Békés és Arad megyék által 2009-ben közösen benyújtott határ menti „A-B Expo – Közös EXPO, közös piac – Gazdaság- és kereskedelemélénkíté-

remként definiált expóközpont megépítését teszi lehetővé a Békéscsaba–Gyula közti repülőtér mellett üresen álló, a megyei önkormányzat tulajdonában álló területen. A beruházás most szeptemberben kezdődik és a tervek szerint 2012 augusztusáig elkészül.

A beruházás célja a határon átnyúló üzleti, kereskedelmi kapcsolatok élénkítése, a vállalkozások együttműködésének elősegítése, valamint a két megye gazdasági életének fellendítése, a vállalkozások termékei piacra jutásának segítése, valamint a munkahelyteremtés.

A projekt tervezett összköltsége csaknem 4,2 millió euró, amelyből a magyar oldali fejlesztések 2,6 millió eurót, átszámítva mintegy 700 millió forintot tesznek ki. A projektre megítélt EU-támogatás összege mintegy 3,5 millió euró, a fennmaradó összeget, az összköltség tizenöt százalékát, a magyar és a román állam a saját központi költségvetéséből vissza nem térítendő támogatásként nyújtja.

Támogatás a felsőoktatásban tanulóknak

2011-re is meghirdette az Oktatási és Kulturális Minisztérium a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjprogramot. Békés Megye Önkormányzata az elmúlt években minden pályázati fordulóban részt

vett, a 2010-es évben 54 települési önkormányzat 1274 felsőoktatási intézményben tanuló támogatását biztosította, hallgatóként havi 1000 Ft-tal. A legfrissebb kiíráshoz való csatlakozást a megyei önkormányzat egyhangúlag támogatta, így ugyanilyen összeggel, nagyságrendileg feltehetően hasonló számú Békés megyei főiskolás és egyetemista támogatására nyílik mód.

Gyakorlati hely a felsőoktatási intézmények hallgatóinak

A Békés Megyei Önkormányzat többször kinyilvánította, milyen fontosnak tartja a fiatal diplomás szakemberek és a szakképzett munkakerő letelepedési feltételeinek javítását, a munkahelyek számának növelését, valamint a szakemberek Békés megyében tartását. Ezek miatt a megyei önkormányzat és intézményei szakterületekre bontva magas színvonalú gyakorlati lehetőséget biztosíthatnak a felsőoktatásban részt vevő hallgatóknak. A döntéshozók úgy vélik, hogy akik Békés megyében töltik a gyakorlatukat, mélyülhet a megyéhez való kötődésük, ezért szükséges a felsőoktatásban tanuló hallgatók támogatása gyakorlati helyek biztosításával, melyeket a nagymúltú képzési hagyományokkal rendelkező keletmagyarországi és budapesti egyetemeken tanuló jelentkezőknek ajánlanak fel. A je-

lentkezők kiválasztásánál előnyben részesülnek a Békés megyében állandó lakóhellyel, valamint a magasabb tanulmányi átlaggal rendelkezők. A jelentkezőktől szakmai önéletrajzot, motivációs levelet és a hallgatói jogviszony fennállásáról igazolást kérnek. A gyakorlatra történő jelentkezés határideje: 2010. november 19. A hallgatók kiválasztásáról az illetékes szakbizottság dönt. Az összefüggő szakmai gyakorlat ideje képzési formától függően körülbelül 15 hét lehet.

Aktualizálták a megye fejlesztési stratégiáját

A közgyűlés döntött Békés megye fejlesztési stratégiájának aktualizálásáról is, figyelembe véve az uniós és hazánk megváltozott gazdasági helyzetét, valamint a kormány új gazdaságfejlesztési törekvéseit. Ez alapján a fejlesztés sarokpontjai egyfelől igazodnak az Új Széchenyi Terv lehetőségeihez, például a korábbinál nagyobb súlyt kapnak benne a munkahelyteremtést megcélzó programok. Másfelől a megye számol a Duna menti országok kezdeményezésének eredményeiként kidolgozás alatt álló Duna Stratégiával, azzal, hogy annak milyen hatása lesz Békés megye vízgazdálkodására, környezetvédelmére és határon átnyúló kapcsolataira.

Folytatni kell az M44-es út előkészítését

Békés megye 2007 és 2013 közötti időszakra kidolgozott fejlesztési stratégiájának aktualizálásában kiemelt helyen szerepel az M44-es út mielőbbi megépítésének támogatása. A megyei önkormányzat februárban beadott pályázatának sikere esetén uniós pénzeket is bevonhatnának az építkezésbe. A munkálatok mielőbbi elkezdését szorgalmazó megyegyűlés júniusban 100 millió Ft-ot különített el saját költségvetésében az M44-es út előkészítése érdekében.

Ezzel az üléssel befejezte munkáját a 2006 őszén összeállt Békés Megyei Képviselő-testület. Október 3-án a helyhatósági választások nyomán megalakul a következő, a törvényi rendelkezés alapján kisebb létszámú, 18 fős testület, melynek alakuló ülésére kérvénnyel a választást követően kerülhet majd sor.

Tolnai Péter alelnök, Farkas Zoltán elnök és dr. Dávid Sándor főjegyző a megyei közgyűlésen

dott köszönetet a képviselő-testületnek, melyben leírta, hogy a hivatásos szakemberek és a hatóságok mellett számos civil szervezet és ön-

kés megyei és Bihar megyei kapcsolatnál is szükség lenne egy ilyen típusú együttműködésre, az erről szóló tárgyalásokat meg kell kezdeni. Far-

tás Arad és Békés megyékben” elnevezésű pályázat, amely többek között egy, a vállalkozások fejlesztését elősegítő, elsősorban kiállítóté-

Hatékony munkahelyteremtést!

Válság idején számos cég termelése visszaesik, a pénzügyi nehézségek miatt a vállalkozások legtöbb dolgozójuktól kénytelenek megválni. Sokan ennek ellenére is mindent megtesznek azért, hogy alkalmazottaikat csak a legvégső esetben bocsássák el munkahelyükről. Amennyiben beindul a gazdaság motorja, a visszajelzések alapján a kis- és középvállalkozások hatékonyan vennének részt a munkahelyteremtésben. Ennek kapcsán beszélgettünk Mester Csabával, a szeghalmi székhelyű fém alkatrészek esztergálásával foglalkozó Feed-M Bt. ügyvezetőjével.

– Ismerkedjünk meg egy kicsit a cég tevékenységével. Egészen pontosan mivel foglalkoznak?

– A Feed-M Bt. 1997-ben alakult, CNC-forgácsolással (számítógép-vezérelt forgácsoló szerszám-gép) kezdte meg tevékenységét, mindössze két fővel. Az évek során a cég létszám- és kapacitásbővítést hajtott végre; az eddigi csúcspontot a 2007-es és 2008-as évek jelentették szá-

hatók: a MAN és IVECO kamionokban, az OTIS felvonókban, a NEW HOLLAND és CLASS gépekben.

Fejlesztéseinket mindig megrendelőink igényéhez igazítva hajtottuk végre, hogy minél jobban megfeleljünk az elvárásainak. 2005-től ISO (minőségbiztosítási rendszer) minősítéssel rendelkezünk, melyet folyamatosan megújítunk.

Fotó: Katók Fotó Stúdió

munkra, ugyanis ekkor nyolc alkalmazottal tudtunk dolgozni. Beszállítói vagyunk különböző autóiipari termékeket előállító, nagy cégeknek, melyek egyszerű és bonyolult alkatrészek gyártásával bíznak meg bennünket. Jelenlegi kapacitásunk másik felét pedig mezőgazdasági gépalkatrészek gyártása teszi ki. Az általunk gyártott elemek így megtalál-

– Hogyan befolyásolta a vállalkozás működését a válság?

– A cégünket 2008 telén érte el a válság. Aktuális terveinkben ekkor létszámfejlesztés és kapacitásbővítés szerepelt, azonban a megrendelések visszaesése ezeket a terveket húzta át. Szerencsére a telephelyünket még sikerült nagyobbra cserélni, viszont a kapacitásfejlesztést későbbre

halasztottuk. Létszámbővítés helyett sajnos kollegákat kellett elbocsátanunk, jelenlegi termelésünk pedig a 2006-os évnél megfelelő. Bár már két műszakban dolgozunk, még nem értük el a 2008-as szintet, viszont előrejelzéseink alapján optimistábbban várjuk a jövőt.

– Milyen lehetőségeik vannak válság idején az elbocsátáson kívül?

– Az elbocsátás volt számunkra a legutolsó lépés. Ahol lehetett, drasztikus költségcsökkentéseket hajtottunk végre. Igyekeztünk a gyártási folyamatokban lévő tartalékokat megtalálni, nagyobb hangsúlyt fektettünk az optimalizálásra, a hatékonyság növelésére. Természetesen az üzemi rezsiköltségein is igyekeztünk megtakarítani. Sajnos azonban ezek a lépések sem tudták ellensúlyozni azt, hogy ne kelljen létszámcsoökkentést végrehajtanunk. Ameddig lehetett, próbáltuk megőrizni a dolgozóink munkahelyét. Túl nagy mozgásterünk viszont nem volt, hiszen kis cég révén korlátozottak a lehetőségeink mind anyagilag, mind más erőforrás tekintetében.

– Remél valamilyen javulást a jövőben?

– Természetesen. Bízom abban, hogy a jól elvégzett munka meghozza gyümölcsét, de sajnos ma már ez is kevés lehet. 2011-ben szeretnénk folytatni a 2008-ban elkezdett terveinket, illetve kiegészíteni egy-két új dologgal. Az elmúlt két év sok mindent megtanított az emberre! Jóval körültekintőbbnek kell lennünk. Kíváncsi vagyok az Új Széchenyi Tervet, milyen újfajta lehetőségeket kínál a kisvállalkozások számára, hiszen szeretnénk a jövőben további munkahelyeket teremteni, illetve növelni a kapacitásunkat.

Biogázüzem épül Szarvason

Erdélyi István a piac alakulásáról

A német Aufwind Schmack Első Biogáz Szolgáltató Kft. a közelmúltban biogázüzem építésébe fogott Szarvason. A 4,3 milliárd forintos beruházás eredményeként 4 megawattos teljesítményű erőmű épül fel. A kivitelező 2011. április 30-ra szeretne elkészülni az építési munkával. Mi készítette a német céget a beruházásra? – érdeklődtünk Erdélyi Istvántól, a Gallicoop Pulykafeldolgozó Zrt. elnök-vezérigazgatójától.

– A biogázüzem lehetővé teszi a feldolgozóban képződött melléktermékek hasznosítását, és a környéken működő pulykatermelők trágyáját is feldolgozza, továbbá egy sertéstelep hígtrágyáját is. A településeknek példát kívánunk adni arra, hogy energiaellátásban miként válhatnak függetlennek, hiszen a szükséges alapanyaggal valamennyien rendelkeznek, továbbá megmutatjuk azt is, a mezőgazdasági termelést miként lehet kiépíteni a szántóföldtől az étkezőasztalig úgy, hogy a közben képződött mellékterméket is célszerűen felhasználjuk. Arra az esetre, ha melléktermékből a szükségesnél kevesebb lenne, a német cég 360 hektáron édes cirkot és silókukoricát termeszt.

– A 2008-ban kezdődő gazdasági válság hogyan érintette a pulyka piacát?

– Más ágazatokhoz hasonlóan a pulykát sem kerülte a válság. A hazai és nyugat-európai piacon elsősorban a magasabb feldolgozottságú termékek iránt csökkent a kereslet, így a készleteink felszaporodtak. A termelés és az értékesítés közötti egyensúly tavaly helyreállt. Idén az első negyedévben ismét jelentős készletünk keletkezett, de júniusban újra élénkült a kereslet, és a legtöbb termékből már csak napi készlettel rendelkezünk. Jelenleg a magas

gabonaárak okoznak gondot. Míg tavaly ilyenkor tonnánként 23 ezer forintért vettük a búzát és a kukoricát, most 40-45 ezer forintba kerül. Az ár megduplázódását a szélsősé-

minc százaléka pedig exportra, 37 ezer tonna élő pulyka feldolgozásával 2010-ben piacvezetők vagyunk Magyarországon. A takarmánykeveréstől a pulykafeldolgozástól az értékesítésig a Gallicoop integrálja az egész termékpályát, így valamennyi szegmensében kontrollálni tudjuk az árakat. Évi kétmillió-kilencszázezer pulykát dolgozunk fel, ez élő súlyban számolva 37 ezer tonnát jelent. Megközelítőleg negyven termelővel állunk kapcsolatban, nagy részük Békés és Hajdú-Bihar megyei.

A szarvasi biogázüzem építését augusztusban kezdték el

ges időjárás nem indokolja, ebben, véleményünk szerint, kereskedői célok is közrejátszanak. A gabonaár számunkra azért fontos, mert az élő pulyka költségének 70 százalékát a takarmány adja.

– Hogyan alakul a hazai és külföldi piac aránya?

– Termékeink hetven százaléka a hazai piacra kerül, har-

– A feldolgozás hogyan történik, és ezzel hány dolgozónak adnak munkát?

– Termékeink egy része daraboltan, másik része feldolgozva kerül piacra. Évek óta 930 dolgozót foglalkoztatunk, ez a létszám a nehéz időkben is megmaradt. Így a legnagyobb foglalkoztatók közé tartozunk a megyében.

ÁSZ: pénzügyi egyensúlyban a költségvetés

Jól szerepelt a Békés Megyei Önkormányzat gazdálkodási rendszere az elmúlt közel négy évben – derült ki szeptember 7-én, amikor az Állami Számvevőszék alelnöke, Warvasovszky Tihamér és főigazgató-helyettese, dr. Sepsey Tamás Békésben átadta Farkas Zoltán megyei elnöknek azt a jelentést, amely a számvevőszék Békés megyére vonatkozó átfogó vizsgálatának megállapításait tartalmazza.

A sajtó jelenlétében vette át Farkas Zoltán, a Békés Megyei Közgyűlés elnöke az Állami Számvevőszék (ÁSZ) a Békés Megyei Önkormányzat gazdálkodására vonatkozó, átfogó vizsgálatának jelentését.

Az Állami Számvevőszék a négyéves ciklusokban egy alkalommal ellenőrzi a megyei, a megyei jogú városi, a fővárosi kerületi és a városi

önkormányzatok gazdálkodását, és a vizsgálat célja, hogy a közpénzekkel, a közvagyonnal való gazdálkodás átlátható, elszámoltatható legyen, és így biztosítsa az államháztartás biztonságos, kiegyensúlyozott, hatékony működését. A Békés Megyei Önkormányzat esetében ezúttal a 2007. és a 2010. első negyedév közötti időszakot vizsgálták.

A megyeházán, Békéscsabán tartott sajtótájékoztatón dr. Sepsey Tamás, az ÁSZ

Önkormányzati és Területi Ellenőrzési Igazgatóságának főigazgató-helyettese ismer-

tette és elemezte részletesen a Békés megyét érintő jelentést. Megállapították, hogy a költ-

ségvetés teljesítése során a megyei önkormányzat pénzügyi egyensúlya mindvégig megmaradt, és bevételi nemcsak fedezték kiadásait, de még pénzügyi többlete is keletkezett. Fizetőképessége biztosított volt, sőt javult, és mindehhez nem kellett folyószámlahitel felvennie, ami ritka a megyei, sőt a települési önkormányzatok között is. 2007-ben hosszú lejáratú kötvényt bocsátott ki, amelynek egyik részét tartalékolja, másik részét pedig fejlesztésre használja. Országosan ugyan csak kirívóan pozitív eredmény, hogy a pénzeszközök állománya 2009-ben **huszonegyszeres fedezetet** nyújtott a rövid lejáratú kötelezettségek pénzügyi teljesítésére.

Bővebben: www.bekesmegye.com

Farkas Zoltán, Warvasovszky Tihamér és dr. Sepsey Tamás az ÁSZ-jelentés átadása után

Séta az IBSEN Házban

Átadták Békés megye új kulturális színterét

Előtte elhaladva talán nem is gondolnánk, hogy az IBSEN Ház, azaz egyetlen épület, mennyi művészeti ágnek, milyen változatos tevékenységeknek biztosít otthont. Pedig így van, hiszen aki belép a Békés Megyei Önkormányzat frissen átadott kulturális színterének kapuján, az egyszerre érkezik színházba, bábszínházba, civil szolgáltató központba, sőt hamarosan étterembe és kávéházba is – és még hosszasan sorolhatnánk, mi mindennel várja a kultúrára szomjazókat a szeptember 23-án megnyílt összművészeti központ. Nem megfelelően kezdve arról, hogy az IBSEN Ház nemcsak az értékes szórakozás, hanem a családdal, a barátokkal való találkozás számára is ideális helyszín. E havi lapszámunkban sétára hívjuk olvasóinkat, hogy újságunk lapjain járják be velünk együtt az IBSEN Házban, és ismerkedjenek meg három olyan intézménnyel, egyesülettel, ami a falai között lelt új játszóhelyre, vagy akár új otthonra. És közben egyúttal arra is buzdítjuk önöket: mindezt nézzék, tapasztalják meg élőben is!

A szárazbejárón áthaladva elsőként az IBSEN Stúdiószínház felé indulunk.

– Magyarországon egyedülálló stúdiószínházi tér került kialakításra. Alsó gépészettel, forgóval, süllyedővel és zsinórpaddal rendelkezik, nyári időszakban falának elnyitásával szabadtéri színházzá alakul. Íves nézőtere mintegy százhusz főt tud befogadni. Alkalmas hagyományos, „kukucska rendszerű” előadások megtartására, de mivel a nézőtér mobil, ezért tetszőleges irányból is lehet előadást tartani – mutatja be Fekete Péter, a Békés Megyei Jókai Színház igazgatója a helyszínt.

Mindez alternatív műhelymunkát is lehetővé tesz, és az itt látott-hallott előadások a befogadóban is egészen újszerű hatást váltanak ki.

– A színész közvetlen közel van a nézőkhöz, minden rezdülés, minden gesztus nagyobb hangsúlyt kap, mint a nagyszínházban. Egy új színházi tér, melynek használatát úgy a nézőknek, mint a színészeknek ki kell tapasztalni, meg kell tanulni – magyarázza Fekete Péter. – A névadó

művével, *Ibsen Nóra* című darabjával nyitjuk a színházat. Egy színházavató előadás, ami a színészlexikonba, az évkönyvekbe, a színháztörténetbe kerül. Ennek felelősségével készülünk, és fergeteges, gyönyörű, szívszorító NÓRAVAL várjuk a közönséget.

Megtalálta helyét a bábszínház

Ha tovább sétálunk, eljutunk a kisgyerekek nagy kedvencének, a Békés Megyei Napsugár Bábszínháznak a birodalmába is. A költözésről a 2005 óta hivatásos intézményként működő Napsugár igazgatója, *Lenkefi Zoltán* beszélt:

– Fantasztikus nagy öröm ez nekünk. És lehet, hogy komolyan hangzik, de egyúttal színháztörténeti lépés is – mondja, utalva arra, hogy bár társulatuk egyike Magyarországon első bábszínházainak, megalakulása, azaz 1949 óta nem rendelkezett állandó játszóhellyel, így az IBSEN Házba költözésükkel a napsugarasok több mint fél évszázados álma válhatott valórra. – Az egész gyermekkoromat meghatározta, hogy ha zárva édesapám gyakran

boldogan újságolta: jaj de jó, megvan a helye a bábszínháznak! Végül azonban mindig közbejött valami – meséli az igazgató. Mondhatjuk így is: a bábszínház bő hatvan évig szó szerint kereste a helyét. Az IBSEN Házban azonban végre méltó helyére kerülhetett a bábszínház elődjének

vanfős közönséget befogadni tudó, saját próbatermükben is előadhatnak. A jó körülmények és a megfelelő technika tehát adott, de előadásai korábbi színvonalából sem adnak alább, így az új évad és az új helyszín vendégei biztosan nem fognak csalódni a Szent Miklóssal vagy az Ormányos

megoldás, vagy van elképzelése, de tanácstalan, hogyan kezdjen hozzá, mi segítettünk ebben – mondja *Pocsajiné Fábíán Magdolna*, a civil szolgáltató központ programot megyénkben megvalósító Közösségfejlesztők Békés Megyei Egyesületének titkára.

Szolgáltatásaikra nagy szükség is van, hiszen Békés megyében közel egyezerkilencszáz klasszikus, bejegyzett civil szervezet létezik, amelyek közül a központ mintegy négyszázötvennel partneri kapcsolatot tart fent. És ez azért különösen fontos, hiszen minden működő alapítvány, egyesület

A Napsugár Bábszínház mindenkit vár az IBSEN Házba

számító Napsugár bábegyüttes vezetője, *Lenkefi Konrád* öröksége is.

A költözködés persze rengeteg munkával járt, ahogyan az is, hogy a saját képükre formázzák a látható tereket – mindez azonban természetesen megérte, hiszen végre jó körülmények között próbálhatnak, és egy impozáns, jó helyen található, könnyen megközelíthető helyen várhatják előadásaira a gyerekeket és szüleiket. A napsugarasok két helyszínen is játszhatnak. Egyrészt abban a stúdiószínházban, amit néhány sorral feljebb Fekete Péter már bemutatott. Másrészt nyolc-

Hüntyüllérel való találkozás-kor, vagy az ország neves bábjátékosait vendégül látó Mesevilág sorozatban.

Ahol a civil szervezetek választ kaphatnak kérdéseikre

Segítség a hozzájuk fordulókhoz ötleteik megvalósításához – így lehetne röviden felrajzolni sétánk következő állomásának, a megyei civil szolgáltató központnak a fő profilját. – Ha felkeres bennünket valaki, és elmondja, milyen problémát szeretne orvosolni a településén másokkal együttműködve, de nem tudja, mi lenne rá a

Az IBSEN Ház falai között új otthonra lelt központ a civil szektor erősítése érdekében végzett tevékenysége továbbra is igen széles körű: havilapot szerkeszt, szakirodalom- és dokumentumtárat tart fent, építi a civil szervezetek közti kapcsolatot. Feladatainak talán legfontosabb összetevője pedig a szaktanácsadás, vagyis az, hogy a hozzájuk forduló civil szervezeteket, vagy azokat, akik szeretnék civil szervezetet alakítani, segítsék jogi, pénzügyi kérdésekben, és különösen sokan keresik meg őket pályázatírással kapcsolatos nehézségeik miatt.

stb. számára nélkülözhetetlen, hogy értesüljön az új pályázatokról vagy hogy tudjon hol tájékozódni a társadalmilag hasznos céljaik megvalósítása érdekében.

– Korábban azt gondoltam, egy idő után csökken majd a szolgáltatásaink iránti érdeklődés, de éppen ellenkezőleg: egyre többen keresnek meg bennünket – mondja Pocsajiné Fábíán Magdolna. – A civil szervezet egy keret, a kulcs azonban maga az ember, aki tenni akar – foglalja össze végül, mi az alapja a sokszínű, fejlett civil társadalom, az erős helyi közösségek megépülésének.

A civil iroda könyvtára is helyet kapott az épületben

Egyedülálló stúdiószínházi tér került kialakításra

A civil pályázat sikerei

Dévaványai gyerekek birkózótáboráról, dobozi tanulók strandolásáról, kétsopronyi családokat invitáló rendezvényről olvashatnak civil szervezeteket bemutató sorozatunk e havi részében. A sokszínű programok közös pontja, hogy mind a Békés Megyei Önkormányzat komplex civil pályázata segítségével valósulhattak meg.

Tanévnyitás strandolással

Alig kezdődött el az iskola, máris lazítással, fürdőzéssel tölthetett el egy-egy napot a Dobozi Általános Iskola két csoportja a Békés Megyei Önkormányzat támogatásának köszönhetően. Az egyik nyertes pályázatot a

Dobozi Általános Iskola nyújtotta be, aminek révén nyolcvan diák tíz pedagógus kíséretében strandolhatott egy jót a füzesgyarmati Kastélypark fürdőben szeptem-

ber 3-án. A nyarat idéző kiránduláson vízi kötélhúzás, kakasviadal, vízbombázás és „Ülj a víz alá!” játék színesítette a programot. A hűvösnek induló reggelt szerencsére zavartalan napsütés követte, ami kedvezett a vizes fel-

kat. A pályázat tehát elérte célját: a gyerekek jó példát láthattak a szabadidő hasznos eltöltésére.

Szeptember 6-án pedig a Dobozi Iskoláért Alapítvány nyertes pályázata révén juthatott el negyven tehetséges tanuló és a legjobb magatartású osztály a gyomaendrődi Liget fürdőbe. A strandolás reggelén a gyerekek óriási izgalommal érkeztek az iskolába, és aggodalommal kémelelték az eget: lesz-e ma jó idő? Szerencsére lett, így a fürdőzés és a játékos feladatok sem maradtak el. Az alapítvány céljával tűzte ki a tehetséges tanulók támogatását, valamint az egészséges életmódra és a szabadidő hasznos eltöltésére nevelést, és ennek jegyében a kiránduláson részt vevő diákoknak sok más mellett az úszóversenyzésre és a zsinórlabdázásra is alkalmuk nyílt.

adatoknak. A jutalomkiránduláson részt vevő gyerekek vízben, víz alatt és víz felett egyaránt jól teljesítették a színes feladatokat, amelyek remekül megmozgatták izmai-

Családi nap aszfaltrajzokkal

Családi napot szervezett augusztus 21-én a Nagycsaládosok Kétsopronyi Egyesülete. A Békés Megyei Önkormányzat segítségével megvalósult rendezvény kimondottan színes programokkal várta a családokat, és azok minden korosztályát.

Aszfaltrajzverseny, szülőknek és gyermekeknek is szóló vetélkedők, kézműves foglalkozások, régi népi játékok várták a szép számban megjelent látogatókat. De volt még ezen túl lehetőség lovaglásra, sétakocsikázásra, arcfestésre, felléptek a Jókai színház szí-

nitanházának hallgatói, és bemutatót tartottak a társastáncosok.

A legfinomabb sütemények, ételek készítői pedig főzőversenyen mérhették össze szakéstudományukat. A rendezvény végül vacsorával zárult.

Szőnyeg után vizes edzés

Rendhagyó módon indult idén a Dévaványai Sportegyesület birkózó szakosztályának edzőtábor, hiszen a gyerekek a megyei önkormányzat civil pályázata révén elnyert kulturális programcsomag műsoraival hangolódhattak az erőt próbáló edzésekre. A fiúk és lányok, összesen közel ötven fő levéltáras előadáson, kézműves foglalkozáson, a Jókai színház Csillámpor című musicalgáláján kapcsolódhattak ki rögtön a beköltözést követő délután.

A tábor szakmai része a tervhez méltón zajlott le. Naponta három edzést tartottak. Külön foglalkoztak a gyermek és külön a serdülő korosztállyal, mivel technikailag és fizikailag is más fogásokat kellett elsajátítaniuk. A tanultakat, az elsajátítás technikáját utóbb mindig kielemezték, és aszerint ismét nekigyürköztek a feladatok végrehajtásának. Egy napot a gyerekekkel töltött

Kiss Károly világbajnoki bronzérmes birkózó, aki eredményei révén példaképül is szolgál a reménybeli leendő bajnokoknak. A gyerekek emellett két napon játékos vizes edzésekkel vezethették le a

az őszi versenyek során fogigazán megmutatkozni. A most elvégzett munka által a gyerekek sokat fejlődtek fizikailag, nőtt az állóképességük, az újonnan tanult fogásokat jól alkalmazzák, emel-

tréningek fáradalmait, hiszen ugyancsak a megyei önkormányzat pályázatán az egyesület összesen 120 belépőt nyert a Dévaványai Strandfürdőbe.

A szervezők szerint az edzőtábor eredményessége

lett mentálisan is fejlődtek. Az alapokat tehát lerakták az őszi megmérettetésekre, és a tábor is hozzájárult a szakosztály legfőbb céljához, azaz a tehetséges utánpótlás kineveléséhez.

Műszaki átadás az új patológián

Bár a közbeszédben még napjainkban is elsősorban a kórbonctannal azonosítják, a patológia tevékenységének ma csak körülbelül húsz százalékát teszi ki a kórboncolás, a további feladatok nagy részét a szövettani és citológiai vizsgálatok teszik ki, amik pedig a diagnosztikához nélkülözhetetlenül fontosak. A Pándy Kálmán megyei kórház patológiai osztályának több mint százéves épülete azonban már nem felelt meg a követelményeinek – gond

azonban, hogy az intézmény nem működhet megfelelő körülményeket biztosító patológia nélkül. Ezt a problémát orvosolandó, bár sem állami, sem uniós pályázati források nem álltak rendelkezésére, a fenntartó Békés Megyei Önkormányzat úgy döntött, válaszként, előre hozott beruházásként új patológiai tömböt építtet Gyulán, az egykori ápolási osztály területén.

A teljes egészében saját erőből megvalósuló, mintegy 680

millió forintos fejlesztéshez a forrást fele részben a kórház, fele részben pedig a fenntartó biztosította. A bontás tavaly nyáron kezdődött, a kivitelezési munkálatok idén februárban, és szeptember 22-én történt meg az osztály műszaki átadása. Így várhatóan a télen már egy 1241 négyzetméter alapterületű, Magyarország legkorszerűbb patológiái közé tartozó tömb állhat az orvosok, valamint a Békés megyei betegek szolgálatába.

Bővebben: www.bekesmegye.com

Kukkantson a levéltárba

Az elmúlt hetekben a Békés Megyei Levéltár újabb 14 000 oldal iratanyagot tett elektronikusan hozzáférhetővé. Ezúttal a Magyar Dolgozók Pártjának 1948 és 1956 között keletkezett, Békés megyei vezető testületi anyagai váltak elérhetővé. A Rákosi-korszakban keletkezett iratok a www.bekes-archiv.hu vagy a www.archivportal.hu címen érhetők el.

Az elmúlt években nagy figyelmet fordított az intézményben őrzött iratok digitalizálására és elektronikus elérhetőségének megteremtésére. A digitalizálási és adatbázis-építési munkákat pályázatokból és közös levéltári fejlesztési forrásokból finanszírozták. Különösen nagy előrelépést jelentett az elmúlt évben létrehozott közös levéltári portál, a <http://www.archivportal.hu>

Ma már elektronikusan elérhető a levéltár 1960-as évek közepe óta megjelentetett több mint hetven könyve. Ha valaki ezeket a kiadványokat végigbongészi, gazdag forrásanyagot talál a megye középkori történetére, az újraterülpítéstől 1848-ig tartó korszakra. Nagy forrásegyüttesek mutatják be az 1848-as, az 1956-os forradalmat, a Békés megyei cigányság történetét, a német kényszermunkára hurcolásának szomorú történetét és sok-sok más témát. Bármilyen speciális keresésre mód van, csak a keresett kifejezést kell beírni, s a rendszer

azonnal előhossa mindazon szövegrészleteket, ahol az adott kifejezés előfordul.

A rendszer másik nagy előnye, hogy a közös levéltári

gyei iratait három levéltár tette elérhetővé, ezek között is ott van a Békés megyei.

Az internet alkalmat teremt olyan források megjelentetésére is, amelyek hagyományos nyomdai technikával terjedelmük miatt nem voltak kiadhatók. A közös levéltári portálon az érdeklődő megtalálhatja Békés megye 1880-as években készült, részletes kataszteri térképét s a hozzá kapcsolódó tízezres

portálon együtt szerepelnek a megyei levéltárak kiadványai. Mivel a mai Békés megye több hajdani megyéből is kapott területet, a közös kereső rendszer megkönnyíti a volt csanádi és bihari települések múltjának kutatását.

Hét olyan megyei és városi levéltár van, amely elektronikusan elérhetővé tette a közelmúlt fontos dokumentumait, az MDP vagy az MSZMP megyei vezető testületeinek iratait. A Békés Megyei Levéltár e hét intézmény között van. Mindkét szervezet legfontosabb me-

adatbázist. Az adatbázis minden dűlőnevet, gazdaság- és természetföldrajzi objektum nevét tartalmazza. Aki bön-gészget ezen az eredetileg mintegy 3000 szelvényből álló, hatalmas és aprólékos térképen, ma is fontos információkra lelhet. Például az ivóvízhez érő szakembernek bizonyára fontos, hogy 130 éve hol húzódtak a kúthálózatok.

A felsoroltak mellett képeket, adatbázisokat, kutatást segítő, hasznos információkat találhat a levéltár honlapján az, aki rákattint a <http://www.bekes-archiv.hu>-ra.

Klasszikus évad Nórával és a Csárdáskirálynővel

Gálával és tűzijátékkal nyitott a Jókai színház

A Békés Megyei Jókai Színházban immár hagyomány, hogy az új évadot egyrészt társulati üléssel – ami a hivatalos munkaértekezlet –, másrészt a közönségnek rendezett gálával nyitja a társulat. Ez utóbbi, ahol az előző év sikereiből is felviláncolnak néhányat, a következő szezon repertoárjából ad ízelítőt, amolyan kedvcsináló, tehát reklámműsor. Régi terv volt, most valóra vált, hogy a produkciót „kiteleptik” az utcára, a színház elé, ezzel is hirdelve, népszerűsítve a társulat kínálatát, hogy minél több járókelő figyelmét megnyerjék, minél több néző váltson jegyet, bérletet az új bemutatókra. A hívős őszi napok után az időjárást is sikerült enyhére, még a kint üléshez is kellemessé „rendezni” szeptember 4-én este.

Fekete Péter igazgató a közönség éveként konferálta be

a 2010/2011-es szezont. A közönség éve, persze! Mi más?! A színház a közönségének játszik, ez természetes. A direktor azonban arra célzott, hogy miután az utóbbi két esztendő a környező országok színpadi kultúrájának és a kortárs magyar szerzők műveinek szentelték, most tényleg a közönség kedvében akarnak járni, ezért klasszikus darabokat tűznek műsorra, amiket mindenkinek látni kell, illik, érdemes életében legalább egyszer.

Az első bemutató A hetvenkedő, a burleszkből Komáromi Anett és Liszi Melinda duettjét hallhattuk. Merő Béla rendezte a Nórát, az előadással avatják október elsején az új IBSEN Stúdiószínházat. A rendező elmondta: nagy megtiszteltetés premierrel színházat avatni, a társulatnak pedig komoly kihívás a világon legtöbbet játszott

színművet előadni. Ibsen Nórájának címszereplője, Tarsoly Krisztina arról beszélt, hogy

a Nóra eljátszása óriási feladat számára. Ki kell aknáznia önmagából mindent, ami

kell a szerephez, és ugyanakkor meg kell találnia Nóra alakjában is mindent, amit

hozzáadhat saját személyiségéhez.

A porondszínházi bemutatóból, a La Mancha lovagjából Aldonsa dalát *Szente Évi* énekelte remekül. Az idei évad harmadik bemutatója *Kálmán Imre* Csárdáskirálynő című nagyoperettje lesz. Az est végéhez közeledve a Csárdáskirálynő Cecíliája és Szilviája, valamint a darab rendezője, Fodor Zsóka, Iván-Gál Judit és Seregi Zoltán hintón érkezett a színház elé. A darabból népszerű melódiákat *Iván-Gál Judit* és *Göth Péter* énekelt.

Végül az összes szereplővel a színpadon felcsendült a finálé, a Hej, Rákóczi című dal. Tűzijáték hirdette a Jókai színház új évadának nyitányát; a rakétákat a teátrum épületének erkélyéről lőtték fel, és a fényáradat éppen a publikum feje fölött terült szét az ég alján.

NIEDZIELSKY KATALIN

A jó színész holtig tanul

Nemcsák Károly a hetvenkedő a Jókai színházban

Nemcsák Károlyt színdarabokban és filmekben egyaránt láthatja a közönség, népszerűségét mégis elsősorban a Szomszédok című televíziós sorozatnak köszönheti. A Jászai-díjas színművész a Békés Megyei Jókai Színház 56., klasszikusnak hirdetett évadában Plautus: A hetvenkedő című burleszk főszerepét játssza. A darabot a társulat nyáron már előadta Kecskeméten, Budapesten és Pécsváradon, a szeptember 10-ei hazai premier előtt itthon újra próbálták. A vendégművésszel a színpadra szólításkor között beszélgettünk.

– Mindig előny a másik műfajban, egy-egy új szerepnél, ha a közönség a televíziós sorozathósszal, Vágási Ferivel azonosítja?

– Úgy gondolom, minden színész örül, ha sokrétű munkában vehet részt. Tény, hogy akik Budapesten és környékén élnek, sokkal több lehetőséget kapnak televíziós vagy filmes produkciókban, bár ma már nem készül annyi tévéfilm, sorozat, mint régebben. S ennek

nem a kevesebb pénz az oka szerintem, inkább az aránytalan elosztás. A tévével nem lehet versenyezni; s álságos lenne, ha valamelyik színész azt mondaná, nem akar filmezni, televízióban szerepelni, nem érdekli a népszerűség. Mi exhibicionista emberek vagyunk, ezért kerültünk erre a pályára. Erős a késztetés bennünk, hogy megmutassuk azt, amit belül érzünk. Mindenfajta

szerepet lehet hasznosítani, és nem a népszerűség a fontos, hanem az, hogy sokfélét kipróbáljon az ember. Az én tanárom a főiskolán, Békés András mondta: „Ezt a pályát az ember haláláig tanulja.”

– Milyen eséllyel kerülnek színre ön szerint a világirodalom remekei a modern világban, képesek-e megérinteni a mai nézőket?

– Budapesten a Radnóti Színház tagja voltam, amikor 1988-ban bemutatták Gáspár Sándorral a címszerepben A hetvenkedő katonát, a másik nagy szerepet Eperjes Károly játszotta. Nagyon jól sikerült előadás volt. Nem egyszerű darab A hetvenkedő, bár annak tünik, de komoly politikai kicsengése is van. Még a celeb világra, annak furcsaságára is utal, leleplezi, hogy állandóan szerepelünk, és rosszul szerepelünk. A Radnóti Színház sem volt hagyományos értelemben vett klasszikus előadás, inkább a mai nézőkhöz akart szólni: Eperjes chaplini figurát alakított, a hétköznapi jelmezek a kortalanságra utaltak. A katona viszont erőteljesebben jelent meg, uniformist viselt. A rengeteg tévécsatorna azt sulykolja belénk, hogy a bulvárosodást kívánják az emberek, ezért a klasszikusokat nem adják, azokból nagy a hiány, és ez baj. Tölcsér Bélával egy zenés-verses összeállítással járjuk az országot, és azt tapasztaljuk, hogy a közönség örömet lel a magyar költészet megzenésített verseiben.

NIEDZIELSKY K.

Bohózat a hetvenkedőről

A Plautus-színmű burleszkváltozata

A római kori vígjátékíró, Plautus A hetvenkedő katonájának történetéhez görög helyszínt választott; Réczai Tamás, a Békés Megyei Jókai Színház előadásának rendezője pedig a némafilm, a burleszk világába költöztette a klasszikus művet. A módszer – hogy távolban játszódó színdarabbal, idegen hősökkel könnyebb kritizálni a saját társadalmat, az itthon uralkodó körülményeket, az erkölcsatlenséget, az emberi gyarlóságot – nemcsak az ókorban vált be, manapság is hatásos.

Hatalmas kéz, felemelt mutatóujj figyelmeztet a színpad bal oldalán, hogy amit látunk, az csak vicc, komédiázás, hibáink felnagyítása, kifigurázása, tehát burleszk, groteszk. Szerényebb méretű női fenéktörző a díszlet másik állandó darabja, időnként széknek használják. Arra utalhat, hogy a szereplők jellemét az alkotók nem akarták annyira alaposan kimunkálni, azok

nem készek, inkább csak torzók, egy-egy szokás, megnyilvánulás, az emberi gyarlóság itt a leleplezés tárgya.

A tipikus plautusi figura, az okos, rafinált, ura eszén túljáró szolga, aki történetet mesél, a szereplőket bemutatja, a nézőkhöz fordul, kiszól hozzájuk a darabból, erkölcsi prédikációt tart és összegzi a látottakat. Igazi cselszövő, motorja az előadásnak. Ezt a főszerepet Tége Antal játssza jópofán, ügyesen, meggyőzően. Puruttya, a szolga bőrében körmönfont, agyfűrt, a totyogó Chaplint idézve megható és esendő. Kicsit Chaplin, kicsit bohóc, de nagyon emberi és hihető. Kimagasló teljesítményt nyújt, főleg mozgásban, de alakításban, a publikum elvarázsolásában is. A produkció egyenetlensége viszont kifogásolható; az első felvonás nagyobb része túl epikus.

Jellegzetes alak Plautus műveiben az öntelt, bájos, kivagy katona. Az eredeti cí-

met, A hetvenkedő katonát A hetvenkedőre, a főhős nevét Hetvenire változtatva cím a színházi burleszkben, „átíratóriumban”, valamint a műsorfüzet első látásra egyszerűsítés. Valójában a katona szó elhagyásával a történet, a mondanó és a kritika kiteljesedik, mert immár nemcsak a kor katonáit leplezi le, hanem minden más szakma és társadalmi réteg hetvenkedő, dicsekvő, felfuvalkodott figuráit, a szoborként, istenként tettségű hatalmat, bálványt, hódítót. Nemcsák Károly a címszerepben a némafilmes eszköztártól a modern színház kellékeiig mindenből biztos kézzel, könnyedén válogat, árnyaltan ábrázol és meggyőzően alakít. Talapzaton, magaslaton, oszlopot tartva domborít, pöffeszkedik vagy hölgyek társaságában gyengül el, egyaránt hiteles és emlékeztető, mert minden helyzetben mélyen emberi és humoros.

N. K.

Tóth László és Gregor László a dobogón

Több mint 500 versenyző állt rajthoz szeptember 15-én a Buda-Cash Békéscsabai Atlétikai Club országos minősítő versenyén Békéscsabán, a Forg-Tech Kupán. A rendezők kiváló minőségű műanyag pályával biztosították a megfelelő versenykörülményeket, hogy ezzel is segítsék a közelgő serdülő ob ranglistára való teljesítést, és a minden korosztály számára elérhető magasabb minősítés megszerzését. Szerencsére az időjárás is kegyeibe fogadta a sportolókat, így minden feltétel adott volt a jó versenyre.

Magyarország legeredményesebb 3000-es futóinak versenyét éles taktikai küzdelem jellemezte. 1000 méterig a békéscsabai serdülő korú *Dobra Viktor* futotta az iramot. Őt követte a BEAC-os *Dani Áron*, majd egy ritmusváltás következett, ahonnan már a friss békéscsabai igazolású *Tóth László* irányította a versenyt. Utána érkezett a PVSK-s *Bene Barnabás*, aki

hosszú sérülés után ismét bizonyította, hogy számíthat rá a magyar atlétika. A sorban őket a junior korú hazai *Gregor László* és a budapesti *Dani Áron* követte. Végül a dobogó így festett: 1. Tóth László (Buda-Cash Békéscsabai Atlétikai Club). 2. Bene Barna-

megye – Csongrád megye – Békés megye válogatott viadala kiváló hangulatot teremtett az atléták körében. A névadó Forg-Tech Kft. és a Csongrád, illetve a Békés Megyei Önkormányzat szép díjazással járult hozzá a versenyhez. Az első helyen végül Békés megye

A 3000 méteres verseny kezdetén

bás (PVSK), 3. Gregor László (Buda-Cash Békéscsabai Atlétikai Club).

A második alkalommal kiírt Jász-Nagykun-Szolnok

zárt, és őt követte Csongrád, majd végül Jász-Nagykun-Szolnok. A díjakat *Farkas Zoltán*, a Békés Megyei Önkormányzat elnöke adta át.

Novemberi rendezvények

November 1–5. Erkel-salkverseny, Gyula, városháza díszterme
November 2. Spirituális Filozófiai Klub, Gyula, Park Hotel
November 6. A csend hangjai, meditációs zenei koncert, Gyula, várszínház kamara-terme
November 6. Apáról Fiúra családi hagyományörző programsorozat a Meseházbán – Szent András hava, Békéscsaba, Békési Úti Községi Házak (Meseház)
November 6. 215 éves az evangélikus templom – ünnepi fúvószenekari koncertek, Tótkomlós, evangélikus templom, közösségi ház
November 7. V. Erkel Művészeti Nap, Gyula, a város több pontján
November 8. Gyermekszínház az ifiházban – Bogó és Babóca mesefilm vetítése, Békéscsaba, Békéscsabai Kulturális Központ – Ifjúsági Ház
November 8. Vésztői Esték, Vésztő, művelődési ház
November 9. Irodalmi Est, Békéscsaba, Phaedra Közéleti Központ
November 11. Márton-nap, Gyula, Németvárosi Óvoda
November 12–14. VIII. ARCUSFEST – Nemzetiségi Színházi Találkozó, Szarvas, Vajda Péter Művelődési Központ
November 12. – december 8. Bereznai Péter képzőművész kiállítása, Békéscsaba, Jankay Gyűjtemény és Kortárs Galéria
November 12. – 2011. január 30. Üvegikonok – kiállítás, Békéscsaba, Munkácsy Mihály Múzeum
November 13. V. Ladányi Disznótoros, Körösladány, művelődési ház

November 13. Márton-napi Ludasságok, Orosháza, Szántó Kovács János Területi Múzeum és Petőfi Művelődési Központ
November 13. Országos felkenyomó-bajnokság, Vésztő, művelődési ház
November 13. Gyermekünkért! Jótékonysági gála, Mezőhegyes, József Attila Általános Művelődési Központ
November 16. Spirituális Filozófiai Klub, Gyula, Park Hotel
November 16. Filharmónia bérletes koncert, Szarvas, Tessedik Sámuel Múzeum
November 18. Gyermekszínházi előadás – Óz, a nagy varázsló, Szarvas, Vajda Péter Művelődési Központ
November 18. Felnőtt színház bérletes előadás – Marcel Achard: Bolond lány, Szarvas, Vajda Péter Művelődési Központ
November 20. Mesevilág sorozat III.: Vendég: Aracs Eszter bábművész, Békéscsaba, IBSEN Ház
November 20. V. Békéscsabai DigiPoráma Fesztivál, Békéscsaba, Békéscsabai Kulturális Központ Lencsési Községi Ház
November 20. Akciók masszázs hétvége, Tótkomlós, Rózsza fürdő
November 20. Keresztény Katalin-bál, Tótkomlós, Szlovák Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola
November 20. Id. Csanádi István Birkózó Emlékverseny, Mezőhegyes, József Attila Általános Művelődési Központ
November 20–21. XI. Civil Kulturális Börze, Békéscsaba, Civil Szervezetek Szövetsége
November 22. Gyermekszínház az ifiházban – Az ördög három aranyhajsza – a Szegedi Miniszínház előadásában, Békéscsaba, Békéscsabai Kulturális Központ – Ifjúsági Ház

ba, Békéscsabai Kulturális Központ – Ifjúsági Ház
November 25–26. Péter András-napok, Szeghalom, PAG és SZESZI
November 27. András-bál, Szeghalom, PAG és SZESZI
November 27. Kiscsillag-koncert, Békéscsaba, Békéscsabai Kulturális Központ – Ifjúsági Ház
November 27. András-napi kolbászparádé a Lencsésin, Békéscsaba, Békéscsabai Kulturális Központ – Lencsési Községi Ház
November 27. Neoton-koncert, Békéscsaba, városi sportszarnok
November 27. II. Gyomaendrődi Disznótoros és Böller Pálinkaverseny, Gyomaendrőd, Hárs Hotel udvara (Hősök útja 54.)
November 27. III. Tótkomlói Asztalitenisz Korosztályos Bajnokság, Tótkomlós, Jankó János Általános Iskola és Gimnázium
November 27. Országos Taekwon-do Diákolimpia, Mezőhegyes, József Attila Általános Művelődési Központ
November 28. Városi advent, Gyula, Haruckern tér
November 28. Adventi játszóház és kézműves foglalkozások, Békéscsaba, Diákutca
November 28. – december 23. Advent a városban, Gyula, vár
November 29. – december 3. Ajándékkészítő hét a Meseházban, Békéscsaba, Békési Úti Községi Házak (Meseház)
November 30. – december 20. Élő hagyományok a Dél-Alföldön – fotókiállítás, Gyomaendrőd, Katona József Művelődési Központ

Barabás Ferenc: Makrovilág
 Szeptember 17. – október 17.
 Békéscsaba, a megyeháza aulája

A Békéscsabán élő grafikusművész – aki a könyvnyomtatásban méltó folytatója a Tevan- és Kner-hagyományoknak – tárlatán ezúttal fotóival várja a vizuális művészetek szerelmeseit. Képein a természet apró, csak nagyítóval vagy a kamera objektívumával látható csodái élednek meg, miközben azzal, hogy nem kaptak címet, egészen szabad kezet kap a befogadóra a látottak továbbgondolásában.

Csabai kolbászfesztivál
 Október 28–31. Békéscsaba, városi sportszarnok és környéke
 Mi a titka az igazi csabai kolbásznak? Ki tudja, talán még ez is kiderül az idei fesztiválon. Egy biztos, október vége a kolbász jegyében telik el a megyeszékhelyen: eheti, veheti, versenyeztetheti ezt a hungarikumot, és disznóvágás-bemutatókban sem lesz hiány. Emellett természetesen a zenei programok sem maradhatnak el, és többek között a Ghymes együttes koncertjén kapcsolódhatnak ki a látogatók.

A lehetőségek országa – Polgárosodás a 19. századi Magyarországon
 Október 15. – december 30.
 Békéscsaba, Munkácsy múzeum

A polgár fogalmát fókuszpontba állító vándorkiállítás hat dinasztikus történeten keresztül elevenedik meg a 19. századi Magyarország, illetve az, hogy mi mindent köszönhet a ma ennek a régen volt tegnapnak. A tárlatot a műtárgyak és dokumentumok mellett interaktív eszközök, illetve a 21. századi lezármazottakkal rögzített interjúk teszik kerek egészé.

TÁJÉKOZTATÓ

a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek 2010. évi általános választásának egyes főbb tudnivalóiról, információiról

A Magyar Köztársaság elnöke 2010. október 3. napjára, vasárnapra tűzte ki a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek 2010. évi általános választását. Ugyanezen a napon tartják a kisebbségi önkormányzatok választását is.

A VÁLASZTÓJOGOSULTSÁG:

A helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásán az szavazhat: aki a Magyar Köztársaság területén lakóhellyel rendelkezik és a szavazás napján a Magyar Köztársaság területén tartózkodik, és nagykorú és magyar állampolgár, vagy az Európai Unió más tagállamának állampolgára, vagy menekült, vagy bevándorolt, vagy letelepedett.

Nem szavazhat, aki: jogerős ítélet alapján a cselekvőképességet korlátozó vagy kizáró gondnokság hatálya alatt áll, jogerős bírósági ítélet alapján a közügyek gyakorlásától eltiltás hatálya alatt áll, szabadságvesztés büntetését tölti, büntetőeljárásban elrendelt intézeti kényszergyógykezelését tölti.

A települési kisebbségi önkormányzati képviselők választásán az szavazhat, aki a kisebbségi választói jegyzékben szerepel.

A kisebbségi önkormányzati választáson az alábbi feltételek együttes megléte szükséges ahhoz, hogy a választópolgár választó és választható legyen: a nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól szóló törvényben meghatározott 13 kisebbség egyikéhez tartozik, ezt vállalja és kinyilvánítja, magyar állampolgár, a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásán választójoggal rendelkezik, a kisebbségi választói jegyzékben szerepel. A választópolgár a szavazás jogát kizárólag a lakóhelye szerinti településen gyakorolhatja, **lakóhelyétől eltérő településen való szavazásra, így igazolás kiadására nincs mód.**

A VÁLASZTÁS MENETE:

Helyi önkormányzati képviselők választása:

A 10 000 vagy annál kevesebb lakosú településen a törvényben meghatározott számú (2, 4, 6 vagy 8) képviselőt ún. egyéni listáról választják. Az egyéni listás választáson a választópolgár legfeljebb annyi jelöltre szavazhat, ahány tagja a képviselő-testületnek lehet. (Kevesebb jelöltre lehet, többre nem lehet érvényesen szavazni). Képviselők azok a jelöltek lesznek, akik a megválasztható képviselők száma szerint a legtöbb érvényes szavazatot kapták.

A 10 000-nél több lakosú településen a törvényben meghatározott számú képviselőt vegyes választási rendszerben választják. Az egyéni választókerületi választáson a választópolgár legfeljebb egy jelöltre szavazhat. Képviselő az a jelölt lesz, aki a választókerületben a legtöbb érvényes szavazatot kapta. Az egyéni választókerületben mandátumot nem szerző jelöltekre leadott szavazatok alapján a képviselői mandátumok egy részét a kompenzációs listáról töltik be.

A települési kisebbségi önkormányzat 4 képviselőjét ún. kislistáról választják. A választáson a választópolgár legfeljebb 4 jelöltre szavazhat. Kevesebb jelöltre (1, 2 vagy 3 lehet), többre nem lehet érvényesen szavazni. Képviselő az a 4 jelölt lesz, aki a legtöbb szavazatot kapta. A szavazás lefolytatása az általános szabályok szerint történik, a választópolgárok mozgóurnát is igényelhetnek

A polgármester megválasztása: A polgármester választása során minden választópolgár egy jelöltre szavazhat. A polgármester az a jelölt lesz, aki a legtöbb érvényes szavazatot kapta.

A megyei közgyűlés tagjainak választása (kivéve a Békéscsaba megyei jogú várost): Békés megye a megyei közgyűlés tagjainak megválasztása szempontjából egy választókerületnek számít, kivéve a Békéscsaba megyei jogú várost. A választókerületben három jelölő szervezet állított listát. A szavazólapon sorsolás alapján a jelölő szervezetek a következő sorrendben szerepelnek:

1. Fidesz – Magyar Polgári Szövetség – Kereszténydemokrata Néppárt
2. Magyar Socialista Párt
3. Jobbik Magyarorszáért Mozgalom

A választópolgár egy listára szavazhat. A listák a törvényben meghatározott számítási mód alapján, a kapott szavazatok arányában kapnak mandátumot. Nem szerezhethet mandátumot az a lista, amelyre a leadott érvényes szavazatok száma nem érte el a listákra leadott összes érvényes szavazatok 5%-át, a két szervezet közös listája esetén 10%-át, három vagy több szervezet közös listája esetén 15%-át.

A szavazás reggel 6.00 órától 19.00 óráig tart.

Tekintettel arra, hogy a szavazás napján 0.00 órától 19.00 óráig kampányt folytatni tilos, ezért sem a szavazóhelyiségben, sem annak előterében nem lehet olyan tárgy, jelkép, jelvény, dekoráció, amely a választópolgárokat befolyásolná döntésükben.

TOVÁBBI FONTOS TUDNIVALÓK:

A választópolgárnak a szavazatszámoló bizottság előtt személyazonosságát és lakcímét kell igazolnia. Erre a következő ÉRVÉNYES igazolványok alkalmasak:

- lakcímet tartalmazó személyazonosító igazolvány vagy
- lakcímgazolvány, személyazonosító igazolvánnyal, vagy útlevéllel, vagy a 2001. január 1-jét követően a magyar hatóság által kiállított vezetői engedéllyel.

Az uniós választópolgárok nem rendelkeznek magyar hatóság által kiállított személyi igazolvánnyal vagy útlevéllel, ezért a más uniós tagállam hatósága által kiállított útlevelet vagy személyi igazolványt is elfogadnak a személyazonosság igazolására. Lakcímgazolvánnyal azonban e választópolgárok is rendelkeznek, ezért azt tőlük is kérjük. Amennyiben a „rég típusú” személyazonosító igazolvány tartalmazza az érvényes lakcímet is, lakcímgazolvány bemutatását nem kell kérni.

FIGYELEM! A személyazonosság igazolására alkalmas a kártya formátumú ideiglenes személyazonosító igazolvány is, a lakcímet pedig tanúsítja a lakcímbeljelentésről szóló átvételi elismervény.

Kérem, ellenőrizték most, hogy okmányaik érvényesek-e, hogy választójogukat a személyazonosságuk megállapítására alkalmas igazolványuk érvénytelensége ne akadályozza meg!

Az a választópolgár, aki bejelentett tartózkodási helyén kíván szavazni, a lakcíme szerint illetékes helyi választási iroda vezetőjétől kapott **igazolással** szavazhat. Az igazolás tartalmazza a választópolgár nevét, személyi azonosítóját, lakóhelyének címét, valamint a szavazóhelyiség címét, ahol igazolással szavazhat.

SZAVAZÁS MOZGÓURNÁVAL:

A mozgásában gátolt választópolgár csak írásban kérheti, hogy mozgóurnával szavazhasson! Az írásbeli kérelmet a szavazás napja előtt a helyi választási iroda vezetőjéhez (jegyző), a szavazás napján pedig a szavazatszámoló bizottsághoz kell eljuttatni. Mozgóurnás szavazás esetén is csak olyan választópolgár szavazhat, aki a névjegyzékben szerepel.

Menete: A mozgásban gátolt személyt – írásbeli kérésére – a szavazókerületi illetékességi területén a szavazatszámoló bizottság legalább két tagja mozgóurnával felkeresi. A szavazóhelyiségben történő szavazást a mozgóurna kivitele nem akadályozhatja, a szavazásnak folyamatosan kell történnie. A szavazatszámoló bizottság mozgóurnás szavazást lebonyolító tagjai csak azok részére biztosíthatják a mozgóurnás szavazást, akiket a helyi választási iroda vezetője vagy a szavazatszámoló bizottság a mozgóurnát kérők nyilvántartásába felvett. **A mozgóurnás szavazást lebonyolítók a szavazás helyszínén újabb szavazási igényeket nem fogadhatnak el.**

A SZAVAZÁS LEZÁRÁSA:

A szavazatszámoló bizottság elnöke 19.00 órakor a szavazóhelyiséget bezárja. Azok a választópolgárok, akik a szavazóhelyiségben vagy annak előterében tartózkodnak, illetőleg a sorban állnak, még szavazhatnak, a később érkezők azonban nem.

TÁJÉKOZTATÓ AZ IDŐKÖZI ORSZÁGGYŰLÉSI VÁLASZTÁSOK 2. FORDULÓJÁRÓL:

A helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek általános választásának napján kerül sor Békés megyében az 5. számú országgyűlési egyéni választókerületben az időközi országgyűlési képviselő-választás 2. fordulójára. Ez azt jelenti, hogy Békés megye nyolc településén – Szarvas, Hunya, Kardos, Kondoros, Gyomaendrőd, Békésszentandrás, Örménykút, Csabacsúd – élők országgyűlési képviselőjelöltek közül is választhatnak, miután a választókerület korábbi országgyűlési képviselőjét, Domoikos Lászlót megválasztották az Állami Számvevőszék elnökének.

A választásokkal kapcsolatos további információk a www.valasztas.hu weboldalon találhatók.

Békéscsaba, 2010. szeptember 22.

Dr. Dávid Sándor
 megyei főjegyző,
 a területi választási iroda vezetője

BÉKÉS MEGYE ONLINE
www.bekesmegye.com
HELYI HÍREK – HELYIEKNEK

BÉKÉS MEGYE TURIZMUS ONLINE
www.turizmus.bekesmegye.com
BÉKÉS MEGYE PROGRAMOK ONLINE
www.programok.bekesmegye.com